

Politieke Markt

Vergadering van 16 mei 2023

Programma - Duurzaamheid

Inzameling oud papier in Steenwijk, Zuidveen, Onna en Kallenkote

Auteur

Theo Bouius

Overlegd met

ROVA, Mirjam v.d. Iest, Sjoerd Hamstra

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Samenvatting

Afgelopen maanden zijn gesprekken gevoerd met de scholen en verenigingen die al jaren oud papier inzamelen in onze gemeente. In dit voorstel vragen we uw instemming om in Steenwijk, Onna, Zuidveen en Kallenkote te starten met de invoering van de inzameling van oud papier met de blauwe mini-container medio 2023.

Beschrijving

Inleiding

Sinds jaar en dag worden oud papier en karton ingezameld door vrijwilligers van scholen, kerken en verenigingen. De afgelopen jaren verandert de inzameling van oud papier door o.a. de toegenomen aansprakelijkheidsrisico's. Dit heeft gevolgen voor de inzameling, de inzet van vrijwilligers en de kosten van het inzamelen. De vrijwilligers van diverse kerken/scholen/verenigingen in Steenwijkerland hebben hun taken moeten staken vanwege de aansprakelijkheid. Daarnaast zijn inzamelaars gestopt vanwege de te beperkte inzet van vrijwilligers en/of te lage opbrengst. De contractuele vergoeding voor de gedwongen stoppers is gegarandeerd tot 1 januari 2025, zonder dat daar een inspanningsverplichting tegenover staat.

De afgelopen maanden is intensief én constructief gesproken met de inzamelende partijen in Steenwijk, Onna, Zuidveen en Kallenkote. Belangrijk uitgangspunt tijdens de gesprekken was het continueren van de inkomsten voor de vrijwilligers.

Met de inzamelende partijen is afgesproken dat zij een vrijwilliger (bijrijder) leveren voor de inzameling en daarvoor een inzamelvergoeding ontvangen. Een bijrijder zet containers recht, voorkomt verkeersonveilige situaties (van bijv. omgevallen containers) en zorgt ervoor dat er geen 'zwerfpapier' achterblijft. Voor deze inzet ontvangen de vrijwilligers een vergoeding van € 34 per ton (huidige inzamelvergoeding) over het gemiddeld tonnage oud papier van de jaren 2020-2022. Dit betekent dat de inkomsten voor deze verenigingen en scholen gelijk blijven. Deze afspraak heeft een looptijd van 10 jaar, waarbij we na 5 jaar opnieuw de garantievergoeding en het gemiddelde tonnage vaststellen.

We stellen u voor om in te stemmen met de invoering van de inzameling met de blauwe mini-container voor Steenwijk, Onna, Zuidveen en Kallenkote medio 2023.

Gewenst resultaat

Het gewenste resultaat is de invoering van de blauwe mini-container in 2023 in Steenwijk, Onna, Zuidveen en Kallenkote.

Argumenten

1.1 Inkomsten en inzet verenigingen en scholen geborgd

Met de nieuwe afspraken zijn de inzet en de inkomsten voor de nu inzamelende verenigingen en scholen vastgelegd voor de komende 2 keer 5 jaar. De afspraken die we hebben gemaakt gelden alleen voor de huidige verenigingen en scholen. Als een vereniging of school stopt, vervallen de afspraken.

1.2 Veilige manier van inzamelen met vrijwilligers

De ervaringen die we zelf hebben opgedaan in Vollenhove en de ervaringen van ROVA in o.a. de gemeente Urk laten zien dat de inzet van vrijwilligers zeer gewenst én veilig is. Toekomstige bijrijders worden per keer dat ze meerijden, geïnstrueerd voor de ROVA-chauffeur.

1.3 In overleg met de voetbalverenigingen in Steenwijk

De voetbalverenigingen in Steenwijk (d'Olde Veste '54, Steenwijker Boys en VV Steenwijk) zamelen op dit moment in met een zee/brengcontainer. VV Steenwijk doet dit voor eigen rekening en risico en heeft alleen een inzamelvergunning. d'Olde Veste '54 en Steenwijker Boys worden volgens het huidige contract door ROVA ontzorgd als het gaat om transport en ontvangen een inzamelvergoeding.

In de gesprekken hebben we de voetbalverenigingen gevraagd hoe zij hun inzet per 1 januari 2025 willen vormgeven: met de zee/brengcontainer (voor eigen rekening en risico) of als bijrijder bij de inzameling met de blauwe minicontainer. VV Steenwijk heeft aangegeven door te gaan met zee/brengcontainer. Steenwijker Boys en d'Olde Veste '54 hebben aangegeven hun vrijwilligers als bijrijder in te zetten.

1.4 In Oldemarkt, Scheerwolde, Steenwijkerwold, Tuk, Kalenberg, Paasloo, Willemsoord en Eesveen hoeft er niets te veranderen

De inzameling via een zee/afzet/brengcontainer in bovenstaande kernen is goed geregeld. Daarom mag dit zo blijven bestaan wat ons betreft. Ook deze verenigingen kunnen een contract krijgen voor 2 keer 5 jaar met voor de eerste 5 jaar een inzamelvergoeding van € 34 per ton.

1.5 Ook in Belt-Schutsloot, Blankenham, Blokzijl, Dwarsgracht, Giethoorn, Kuinre, Ossenzijl, Sint Jansklooster en Wanneperveen voeren we gesprekken

Met de verenigingen en scholen in deze kernen zijn we in gesprek over de invoering van de blauwe minicontainer en de inzet van vrijwilligers. We verwachten hier overeenstemming te bereiken zodat we in 2024 in deze kernen de inzameling kunnen wijzigen.

Kanttelingen en risico's

1.1 Een extra minicontainer per huishouden

Zowat alle huishoudens ontvangen een extra minicontainer. Voor sommige huishoudens zal het even puzzelen zijn waar deze moet staan. In woongebieden waar beperkte ruimte bij huis is, kiezen we voor een ondergronds verzamelsysteem (voor pmd is dit al geregeld) of voor gezamenlijke containers.

2.1 Kosten voor investeringen kunnen veranderen

Voor de kosten en investeringen is gerekend met het prijspeil van december 2022. De daadwerkelijke kosten kunnen afwijken als gevolg van prijsstijgingen voor materialen en arbeid.

Duurzaamheid en social return

Als gemeente zijn we trots op onze vrijwilligers, ze zijn het cement van onze samenleving. We zijn dan ook blij dat we een manier hebben kunnen vinden waarbij hun inzet gewaarborgd is.

De papierinzameling met een mini-container is naast veilig en efficiënt ook de beste manier om zoveel mogelijk oud papier in te zamelen. Het is makkelijk en zorgt voor kwalitatief goede en schone grondstof. Daarnaast hebben de afgelopen jaren vele inwoners aangegeven graag een mini-container te gebruiken voor de inzameling van oud papier.

Financiële toelichting

De kosten voor het invoeren van de blauwe minicontainer in Steenwijk, Kallenkote, Onna en Zuidveen bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Een eenmalige investering - die wordt gedekt vanuit de egalisatievoorziening Afval
2. De jaarlijkse inzaamkosten – deze worden gedekt uit het budget Afval
3. Overige kosten – de inzaamvergoeding voor de scholen/verenigingen wordt gedekt vanuit de Algemene Middelen

Een eenmalige investering (plaatsingskosten minicontainers en 17 ondergrondse papiercontainers) is benodigd van € 70.000. De inzaamkosten (huis aan huis inzaameling, afschrijving minicontainers en kosten ondergrondse papiercontainers) bedragen € 110.000 per jaar. Voor de inzaamvergoeding voor scholen/verenigingen is structureel € 65.000 benodigd in plaats van het huidige beschikbare budget van € 85.000.

De jaarlijkse kosten van de minicontainers en de ondergrondse containers voor de genoemde 4 gebieden (€ 110.000) zijn door de afschrijvingskosten in de nieuwe situatie iets hoger dan de huidige structurele kosten (€ 94.400). Per saldo bedraagt dit een extra bedrag van € 15.600.

Voorgesteld wordt de structurele jaarlijkse kosten mee te nemen bij het op- en vaststellen van de tarieven voor afval in de programmabegroting 2024-2027 en de eenmalige investeringskosten te dekken uit de Egalisatievoorziening Afval. De stand hiervan bedraagt € 1.930.000 per 1 januari 2023.

Inzaamvergoeding

In de begroting is € 85.000 opgevoerd als vrijwilligersvergoedingen. De werkelijke uitgekeerde vergoeding bedroeg in 2022 € 65.000. Dit bedrag is lager omdat enkele verenigingen/scholen zijn gestopt. De vrijwilligersorganisaties behouden ook in het nieuwe systeem hun inkomsten. De meevaller van €20.000 zal in de PPN 2023-2027 worden verwerkt.

Communicatie en participatie

De afspraken die we hebben gemaakt met de inzaamelende scholen en verenigingen in Steenwijk, Kallenkote, Zuidveen en Onna worden vastgelegd en door de relevante partijen ondertekend.

Huishoudens worden een aantal weken voordat de mini-containers worden uitgezet en de inzaameling start, geïnformeerd door ROVA. Ook wordt dan de inzaamkalender bijgewerkt. Op onze website informeren we inwoners over de afspraken die we hebben gemaakt en de planning.

Uitvoering en planning

Na uw instemming krijgt ROVA de opdracht om het uitzetten van de minicontainers in Steenwijk, Kallenkote, Zuidveen en Onna voor te bereiden en de inzaamroutes in te plannen. Ongeveer zes maanden na opdracht worden de minicontainers uitgezet en kan de inzaameling starten. Met de betreffende inzaamelende scholen en verenigingen wordt jaarlijks de planning voor hun inzet vastgelegd.

Met de scholen en verenigingen in Belt-Schutsloot, Blankenham, Blokzijl, Dwarsgracht, Giethoorn, Kuinre, Ossenzijl, Sint Jansklooster en Wanneperveen maken we afspraken voor 2024. Uw raad wordt daarover op een apart moment geïnformeerd.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. In te stemmen met de invoering van de inzameling van oud papier met de minicontainer vanaf medio 2023 in Steenwijk, Zuidveen, Onna en Kallenkote.
2. In te stemmen met de meerkosten voor het wijzigingen van de inzameling in deze vier kernen te weten:
 - 2.1. de investering van € 70.000 voor eenmalige uitgaven te dekken uit de Egalisatievoorziening Afval;
 - 2.2 de structurele-hogere inzaamelkosten van € 15.600 te verwerken bij het opstellen van de tarieven voor afval in de Programmabegroting 2024-2027.
3. De structurele lagere kosten voor de vrijwilligersvergoeding van € 20.000 te verwerken in de PPN 2023-2027.